

ROYAL ARCTIC

NR. 41 · UKIOQ · VINTER 2007/2008

LARS SVANKJÆR

Assartugalerisoq Frederik Samuelsen 'Mary Arcticap' aquttarfiani Aasiaat umiarsualivanni. Frederik maannakkut 'Pajuttaammi' matrosiuvoq.

Terminalarbejder Frederik Samuelsen på broen af 'Mary Arctica' i Aasiaat havn. Frederik er i dag matros på 'Pajuttaat'.

Naqitaq 'Royal Arctic' Royal Arctic Line A/S-imit saqqummersinneqartarpoq.

Bladet 'Royal Arctic' udgives af Royal Arctic Line A/S

Akeqanngitsumik pisartagarqarusukkuit marketing@ral.gl-imut allaannassaait
Gratis abonnement kan bestilles på marketing@ral.gl

Akisussaasutut aaqqissuisoq / Ansvarsh. red. Ivalo Egede
Aaqqiss./Red.: Ivalo Egede & Nauja Brøns
Aaqissiuineq naammassivoq / Red. afsluttet 1. november 2007

Ilusilersuisoq suliarinnittorlu / Layout og produktion:
Tegnestuen Tita

Naqiterisoq / Tryk: Brix & Company
Naqiterneqartut amerlassusiat / Oplag 2.800

Saqqaa / Forside: Aalborgimi Grønlandshavnimi kivittaassuaq /
Gantrykranen i Grønlandshavnen i Aalborg
Assiliisoq / Foto: Lars Svankjær

ROYAL **ARCTIC**

Royal Arctic Line A/S - Postboks 1580 · 3900 Nuuk
Oqarasuaat/Telefon +299 34 91 00 · Fax +299 32 35 22
marketing@ral.gl
www.royalarctic.gl

Soraarninngulernermi kingumut qivialaarneq

LIND FOTO

Moses D. Olsenimit allaaserisaq

1944-mi Qullissani inuuvunga. Meeraagallaratta angisuunngorutta sunngornissarpus pillugu assut oqallittaratta. Ataataga K.G.H.-mi formandiuvoq, taamaattumillu uanga oqartarpunga: - Angisuunngoruma uanga aamma K.G.H.-mi formandingussaanga.

1960-imi pisiniarfimmut suliartoqquneqarpunga. Pisiniat qallunaat kiisalu tuluit qaarusummi sulisut ilaquaallu aamma pisiniartittartussaavagut. Tulunniq isertoqaqqaarmat qanoq oqarnissaq nalunaq, annikilliornaq. Qujanartumillu tamakkua inussiarnersorsuupput, usser-sorneq atorlugu pisiniarfimmut iluanut isertillugit pisiassaat namminneq tigoorartiinnartarlugit ajornartorsiut qaangiuttarpoq.

Qullissat inuerunnissaa aalajangiunneqarmat, suliffeqarfimma piu-maffigaanga Sisimiunut nuussasunga. Allatummi ajornaqimmat akuersiinnarpunga. 1972-imi Sisimiunut nuukkatta umiarsualivimmi aamma K.G.H.-mi sulinera nangippara. Taamanikkut Anguteeraq Davidsen havneforvalteriuvoq, Bent Lauritsenilu niuertussaalluni. Sulisut nutaat naapinneri ittoornalaarlutillu ippinalaaqqaarpus, kisiannimiaasiit sungiussileriarama sulineq nuannerseqqippoq. Taamanikkut umiarsualivimmi sulisut nalunaqaqtat akunneranut 5,50 kruuninik akissarsiaqarput.

Tassami qangaanerusoruna sulineq oqimaalaartartoq, imaakkami umiarsuit usii amerlaqisut assannik tigoorarlugit pallitsinut iliorartarsigut. Aammalu taamanikkut U.S.A.-mut aalisakkaniq qerititanik umiarsuup lastianut usilersuisarpugut. Aalisakkat kartonit ilaitugit oqimaalaartukassaapput. Assaannatsinnik lastimut qaleriaarlugit iliorarlugit qasunalaartarluarluni, qjimaqatigiititorsuusarattali ajorneq ajorpoq. Aammami akkortertaratta akissarsillulaarusuttarlatalu.

Sussa Nuummukarnak

K.G.H. umiarsuarsuit nutaaliat pillugit pikkorissarttsisaqattaalerput. 1972-mi Nuummut truckinut kursuseriarpunga, aamma 1973-mi Esbergimut Terminalarbejderskolimut kursuseriarpunga, ila taamani nuannisaqaagut. Nuummut Truckinut kursuseriarnialersunga suleqatitta ilaata aperaanga: - Truckertarpit? Akivara: - Naamik, ikinikuunngila-n galuunniit. Taava oqarpoq: - Qaagit! Quersuarmut iserattat el-truckinut ikitikkaminga ajoqersuullungalu qanoq iliussanersunga. Pilerpaanga: - Ugguna kaajallagit! Truckinik ataasiarlunga kaajallakkama unittungalu pilerpaanga: - Tassa angusivutit. Sussa Nuummukarnak, uanga allagartassarnik tuniinnassavakkit! Asulu aamma qungujum-mik isumanani ilumoorpasiivilluni.

Moses D. Olsen (talerperlermiittooq) suleqatinilu

Moses D. Olsen (yderst til højre) med kolleger på havnen

Ilagut Danmarkimut kursuseriarsimasut tikikkaangata oqaluttuuartungullugit tusarnaartaratsigut. Kalassilaarternerit nuannersunngorlugit oqaluttuarineqartaramik qatsunneq ajornartaqaat. Suleqatittalu ilaatailaat aperilerpaa: - Apakaanik takuit? Aperisa akunnattuunngilarluunniit akigami: - Naamik, ukiulermat aallakaareersimagamik! Illarpalaarsuaq kisimiulersoq suliassat nanginneqaramik.

Sulinerma ilaani ukiut sisamat sulisunut sinniisaavunga. Aamma eqqaamasassat ilagaat aamarsuarnik poortuisarnerput. Taakkua aamarsuit Polenimiit tikisinneqartarpuit, umiarsuit 4.000 tonsinik usitussusillit atorlugit, taakkualu tyskit umiarsuarinerusarpaat inuttaalu aamma inussiarnersorsuupput kaffimillu neqeroortuartuullutik, umiarsuarlu taamaattoq ulla unnuallu arfinnillit missaani usingiartarpaput. Tamakkualu aamarsuit puunut poortorneqartarpuit nunatsinnilu illoqarfinnut nassiussuunneqartarpuit. Kisiannili Illoqqortoormiunut Tasiliamullu nassiatassat Danmarkikkoorlutik aatsaat apuunneqartarpuit.

Taamanilu meeqqat atuarfiani atuartut anginerit aasakkut suleqatigisarpagut, akissarsiatillu tangassimaarutigisaqaat. Tassami ilanguat akissarsinermi ilaanni taama oqarpallappoq: - A, assaa, sumut atussavakka? Aamarsualerinerlu ippannaraluqaqisoq pujoralaqaqisorlu nuannersorpassuarnik ilaqtarmat qijimanartaqaaq. Kisiannili umiarsuup aamarsuarnik usingiarnerani talittarfipq qaava tamarmi paarsuarmik qallerneqartapoq.

Umiarsuaq uulianik qillerivik

'70-ikkut qeqqata qaaingilaarnerani uuliasiortut Sisimiut Attullu avataani qillerineranni atortutik Sisimiunut niusarmatigit nakkutigaagut. Aamma ruujorersuit makittarissaaserluta iliorartarlutigit, tassami uingatillugit ilioraqquaannginnamik equngalersinnaaneri pinngitsoor-niarlugit. Allallu atortorpassuit isumagisarillutigit. Taamaallutik kom-munalbestyrelsimumt ilaasortat umiarsuarmut qillervimmumt takornaria-lermata inissaqarmat neqeroorfingineqarpunga allamik ilalerlunga ilaasinnaasunga. Helikopterimut ikileratta kamippagut peersinnarlugit overlevelsesdragtit ativagut. Helikopterigooq imaanut nakkaraluarpat qiapalaaraat nal. ak. 48-it imaanii sinnaavugut. Ila tupin!

Minutsit 50-it missaani ingerlagatta umiarsuaq qillerivik miffigaarpuit. Eqqaani kilisaatit raajarniarlutik kilisattut. Niugatta taakkua atisarsuagut peeriarlugit kamippagut ativagut. Tassalu ammukarluta umiarsuaq takornariassallugu matut kitikagut nuannaraakkak ajutuulerner-mi sumukarfissamik allaqqasoq kalaalisut qullerpaajugami, taava qallunaatut tuluttullu. Assiliiviga nassarakku assiliillattaarlunga angallassisutta assut qiviallataagaminga iluarepasinnanga, kisianni taamanikkut heliportimi sulisuusoq ilagisarpuit oqaloqatigeriaramiuk taanna angallassisorput qungujuttukassanngorpoq. Immaqa pasip-ilukkaluarsimanerpaanga.

Aamma '70-ikkut suli naanngitsut kilisaat 'Vilia Basse' taleqqani-aasaarluni kivigami. Taamaniuna avataani kilisalluni sikumut aporluni putusimagami. Piginnittua nammineq naalagaalluni kilisaatip siuan

putu svejserinniarlugu immamiit niusittariaqarmat aquatigut aamar-suarnik pallitsikkaanik oqimaaqtissaanik balastilorsortissimagamiuk. Kisiannili aquani igalaavaraq ammalortoq ammasoq arajutsineqarsi-malluni, tassuna imaq isaasimagami aatsaallu kilisaat uertorsu-anngormat paasineqalersimalluni. Aqua siullulluni kivivoq talittarfimmi taleqqalluni. Kingusinnersukkut aqqartartut Danmarkimiit tikisitat ikortigalugit qaqinnejarpooq Danmarkimullu kalinneqarluni. Kiveq-qanerani prammit atorlugit usingiaasarniq ingerlanneqartarpooq.

Aamma aalisartut ilaata raajamiutaa motoreqanngitsoq aalisartut talittarfianni kivisimasoq umiarsualivimmi sulisut namminneq puttalar-tipparput inuppassuit isiginnaortalugit. Taamanilu oqaasinna-liukkaluarparput. Sunami saperatsigu oqaannaritsi sularissaqqaar-parput. Taamaniuuna sulisut ilai assut eqqarsariallaqqillutilu ajornar-torsiuutnik qaangiiniarnermut pikkorissut.

Taamanikkut atortut tungaatigut ajunngeqaaq. Nunami iluaqu-taaqisunik truckeqarpooq, kisiannili massakkutut aquttarfeqanngin-namik. Tassami ukumi sivisuumik ingerlasimalluni niunermi nissut siaarneq ajulersaramik, tassali nillersuarmik. Seeqqutsinni naggus-sagut qerattartarsimagamik seeqqukassaagut qangali annernar-tannguarsi.

Formanditut atorfeqarneq

Aggustip 1-ani 1979-imi formanditut atorfinitaavunga, kisiannili taamatut atorfeqalerusunnersunga aperineqanngilanga. Uangalumi naaggaanngilanga. Mearaaqagallarata oqaaserisartagara eqqaa-nhaaraku qungujuinnarpunga. Aammami nuliara angajoqqaakkalu tupinnanngitsumik assut nuannaartillugit. Taamanimiillu taannaqa pissanganartut aallartippakka.

Assiginnngitsunik nuannersunik angusaqartarluta ingerlagatta ila nu-anneqaaq. Taamanikkullu havneforvalteriusoq Landstingimut ilaos-taagami aallartorlu qaammatit pingasut missaani kisima sulisut 30-it missaaniittut aqutassarilerpakka. Selineq pilersaarusrorlugulu suliner-lu nakkutigalugu suliassat annertoqalutilu amerlaqaat. Allafimmilu suliassat suut tamarmik aqerluusamik imaluunniit kuglepenimik allatuinnagaagallarmata. Kisiannimi aamma skrivemaskineqarpugut ila atortorissaqaagut taamani pissutsit eqqarsaatigalugit.

Skonnertkajimi kilisaat, Atlantkajimi umiarsuaq qerititaasortoq, sane-raani kilisaat, Uuliakajimilu kilisaat. Tassaakua kilisaatit tamakkua raa-janik usingiartut. Tassalu ullormut kilisaatit umiarsuarlu katillugit sisamat. Suliassat annertuallaaqimmata holdlederinik marlunniik atorfini-

titsisariaqartugut siunnersuutigaara, isumagalu paasilluarneqariarmat akuerineqarpooq, taakkualu sulinitssinni assut iluaqtigaagut.

Taamanikuua raajat kuultinngoraluaramik. Kuultit aappaluttut. Taamanikkut taamatut taaneqartarpuit kiilumut akgissaarnermut. Sulisulu 30-it missaaniittut tamaasa piffissaqarfigisariaqalugit. Aammalu taamanikkut naamik radioqarpooq. Arpasukaaginnaq naasapallari-arlugit allafimmut iseruma allattuilersungalu sulisut ilaat iseruni oqas-saaq ikunnalaarinngooq. Ilumut ullormut qasserialungamitaava ute-qattaartarpunga.

Ineriaartorneq sukkaqisoq peqataafigisimallutigu ila iluamilluunniit maluginngilarput. Kisiannili kingumut qiviaraangatta ineriaartorneq qanoq sukkatigisoq paasisarparput. Atortunik nutaanik pisaarluta nuannaakasikkutta, kingunitsianngua pisoqalereersimasaraat. Allallu nutaat takkutarlutik. Taamanikkut qasuneq sumiinnersoq naluarput.

Aammaana sulifimma saniatigut Formandit Peqatigiiffianni aningaaserisuullunga kattuffimmi siulittaasutta siulersuisuunernut qini-gassangorteqqummanga nuliara aperisinnarlugu akuersigama. Aamma pileriarbunga Formandit Kattuffianni aningaaserisutut inissereer-lunga. Taannalu ukiorpaalunni aamma peqataaffigisimavara. Kiisalu 1985-mi K.G.H. K.N.I.-nngorlugu allangortinnialermassuk kattuffit-sinniit pingasoriarlunga ataatsimiigiaqataasarama.

Taamaallunga Kangerlussuarmiit timmisartumik Nuummut inger-lagama kisima ilaasuullunga Nuummi mittarfimmi taamanikkut ittuu-soq Ole Gebeche takusimagamiuk Moses Olsen kiserrammi tim-misartumut ilaasoq anillalluni parsieraanga tikilluaqqijartorlunga. Kutaarsinnarlugu pilerpara ataatsimiigiarlunga tuaviorama timmisar-toq attartuinallarakku. Uffa nalunngitsorsuugaa kisima ilaasunga, tas-sami tiimisartoqarfimmi ittuugami. Taanna inuk Ole Gebeche Qullis-sani niuertussarinikuugatsigu nalunngeqaara. Ilami inupassuit nalunngilakka.

Nuliara assut qujassuteqarfissaraara

Havneformanditut havneforvalteritullu sulinerma nalaani nuliara assut qujassuteqarfissaraara, Moorsisi umiarsualivimmi sulinerani mee-qagut perorsarsimammagut paaralugillu. Tassami Moorsisi umiarsua-livimmiit angerlarneq ajungajattutut oqaatigineqarsinnaammat. Qas-serialungamitaavami 2-3 tiimiinnaq sineriarlunga suliartoqqijartarpa-nuga, ilaannikkullu 33 tiimit sinnerlugit umiarsualivimmiittarniannguar-lunga ilami suliassaqarnermut.

Taamaallunga ullaannguakkut suliartulerlunga aninialersunga nukar-leqputt taamanikkut suli mikilluni suaartarpooq: - Ataataa, ataataa! Aperalugu sunaana akilerialaraanga: - Ullit arfinilissaat takunngitsoorpakkit! Aali illoqatigalugu. Tassa imaaassimavoq uangapalaarsuaq ilaqtutakka eqqarsaatiginagit sulisimavunga. Suliffiga kisiat eqqarsaatigalugu. Taamani nukarlequtitta oqaasia pillugu assut eqqarsarpunga. Asuujaartaleqqaarama ualikkut isertunga nuliamapilerpaanga: - Suit? Akivara: -Asoortunga. Akigaminga: - Meeqqat inereerput. Qaa aatsaat umiarsualivimmukarniarit! Soorunalimi akunnattuualakkaluarpunga taama oqarnissaanik ilimasunnginnama. Aatsaat kingusinaarlunga paasilerpara suligaluaraanni aamma ilaqtutat eqqarsaatigisariaqtut. Kisiannimi aamma suliffiup piumasaqataai qimarratigiinnarsinnannnginnakkit naammassisariaqaratsigit.

Taamanikkullu sulininni niuertussat naapissimasakka suleqatigisimasakka taalaassavakka. Bent Lauritsen eqqaareernikuura. Aammalu Frode Kyster niuertussaq inuk sullerissoq torersuutitsinissamik pi-nngaartitalik. Arne Hansen aamma maani niuertussatut sulisoq suleqatigaarput. Aammalu allat ilaatigut siviktsuinnarmi maaniittartut. Taava amma kalaallit niuertussat soorlu makkua Jens Kristiansen, Jens Lennert aamma Nora Mølgård. Åge Hans Olsen (Ernipajuk), Petrus Biilmann, Gerhardt Petersen, Lars Andersen aamma Anna Lynge. Allallu niuertussamut misilitsillutik sulinikuusut. 1993-milu Royal Arctic Linenngoratta havnechefinngortut Tom Hatting, kingornalu Anna Lynge. Aamma Knud Pedersen. Massakkullu Hans Fencker.

Suleqatigisimasama eqqaanerini minissinnaanngilakka umiartortut amerlaqisut naapissimasakka tamaasa taagorsinnaannginnakkitaataatsimut tamaasa qujaffigiiarpaaka. Kiisalu Sisimiut umiarsualiviani suleqatigisimasakka soraaninnngorsimasut allallu toqukkut qimagutereernikut eqqarsaatinniippuit. Massakkullu suleqatikka Sisimiut umiarsualiviani qujanarsuaq suleqatigiilluarsimanitsinnut nuannersumut eqqaamajuartassavassi. Mianersornissarsi pingartissiuq. Kiisalu suleqatit sinerissamiittut qullersaqrifmimittullu tamassinnut qujanarsuaq, kiinnamik nuannersumik qiviartarsimagassinga. Tamakkua suleqatigisimasama ilai misillersimassapput Morsisip ute-riinersua eqqortussarlu pillugu anneruniarumatunersua pissutigalugu. Aali anguniakkama ilai suli angunagit. Ilami ilaannikkut aamma akuliuffissakka qaangilaartarunarakkit. Ataasiarlunga oqarfingineqarpunga allanut akuliuteqqissannngitsunga. Tassami nalungikkaluarpara killissara qaangilaarnikuullugu, eqqortumilli oqariartuuteqarnera anneruniarninnut pissutaasoq. Ajunngilarmi suut tamarmik aaqqiffisaqartarpuit.

Uanga sulininni nuannarinerpaasara? Tassaavoq ajornartorsiutinik qaangiinarneq. Taamaattumik oqaloqatiginnejneq pingaaruteqarpooq. Massakkullu ilissi Royal Arctic Linemi sulisuususi tamassi oqarfingiinnassavassi qujanarsuaq suleqatigiilluarsimanitsinnut nuannersumut. Sulinersilu ajunngilluinnartoq ingerlatiinnarsiuk. Oqaasinnarisataralaru ilissinnut oqaatigerusuppara imaattoq. Tinglerlatisi tamaasa amoriallaataa siumut tamaviannguat ingerlalluaannaritsi. ■

Moses Karenilu igaffimmini

Moses D. Olsen og Karen i deres køkken

FOTO: UND FOTO

Sisimiut umiarsualivimmi havneforvalterimut ikorti Jørgen Goliath-

sen aamma Moses D. Olsen

Havneforvalterassistent Jørgen Goliathsen og Moses D. Olsen på

havnen i Sisimiut

FOTO: LIND FOTO

Et lille tilbageblik før pension

Af Moses D. Olsen

Jeg blev født i minebyen Qullissat i 1944. Mens vi var børn, diskuterede vi meget, hvad vi ville være, når vi blev store. Min far var formand ved K.G.H., og derfor plejede jeg at sige: - Når jeg bliver stor, vil jeg også være formand i K.G.H.

Jeg blev bedt om at komme på arbejde i butikken i 1960. Vi ekspererede også de danskere og englændere, der arbejdede i minen, og deres familier. Da de første englændere kom ind i butikken, anede jeg ikke hvad jeg skulle gøre. Heldigvis var de meget venlige, jeg fik dem ind bag skranken, så de selv kunne tage varerne fra hylderne, og så gik det jo fint.

Da Qullissat blev affolket, krævede min arbejdsgiver, at jeg skulle flytte til Sisimiut. Så måtte jeg jo gøre det. Da vi i 1972 flyttede til Sisimiut, fortsatte jeg med at arbejde ved K.G.H. Dengang var Anguteeraq Davidsen havneforvalter og Bent Lauritsen var handelsforvalter. Da jeg første gang mødte mine nye kolleger, var jeg lidt

genert, men da jeg vænnede mig til dem, blev jeg igen glad for arbejdet. Dengang fik havnearbejderne 5,50 kroner i timen.

Arbejdet var lidt hårdt dengang. Skibets last skulle losses med håndkraft og stables op på paller, og der var mange enheder, der skulle løftes. Dengang skulle vi også bære frosne fisk, der skulle sendes til USA, ned i skibets last, og nogle af kartonerne var lidt tunge. En gang imellem var det trættende at stable fiskene op nede i lasten med håndkraft, men da vi havde et godt arbejdsklima og et godt humør, gjorde det ikke så meget. Det var jo akkordarbejde, og vi ville jo gerne tjene gode penge.

Du behøver da ikke at tage til Nuuk

K.G.H. begyndte at afholde kurser om de nye og moderne skibe. Jeg kom på truckførerkursus i Nuuk i 1972, og i 1973 var jeg på kursus på Esbjerg Terminalarbejdskole. Hold op hvor havde vi det sjovt dengang! Da jeg skulle til Nuuk på truckførerkursus, spurgte en af vores kolleger: - Kan du køre truck? Jeg svarede ham: - Nej, jeg har ikke engang været oppe i en. Så sagde han: - Kom! Da vi kom ind i

lagerhallen, satte han mig op på en el-truck og forklarede mig, hvad jeg skulle gøre. Så sagde han: - Vend rundt her! Jeg vendte én gang rundt med trucken og stoppede, så konstaterede han: - Så, nu har du bestået. Du behøver ikke at tage til Nuuk, jeg giver dig bare et bevis! Han var helt alvorlig uden et smil på læben.

Når vore kolleger kom hjem fra kursus i Danmark og fortalte om deres oplevelser, samledes vi omkring dem. Vi vidste jo ikke bedre, så der kom nogen gange nogle dumme spørgsmål, og de samme historier blev fortalt igen og igen. Engang spurgte en af vore kolleger en af dem, der havde været af sted: - Så du nogle aber? Svaret kom prompte: - Nej, de var allerede taget sydpå på grund af den kommende vinter! Latteren ville ingen ende tage, men vi var jo nødt til at forsætte arbejdet.

I fire år var jeg tillidsmand for kollegerne. Nogle af de ting jeg husker er, når vi skulle fylde sække op med kul. Kullene var importerede fra Polen, og de blev fragtet hertil ombord på skibe, der kunne laste 4.000 tons. Disse skibe var hovedsagligt fra Tyskland. Skibenes besætninger var meget flinke, og de bød altid på en kop kaffe. Det tog som regel omkring seks døgn at losse sådan et skib. Kullene blev fyldt i sække og sendt videre til de andre byer på kysten, men de sække, der skulle til Ittoqqortoormiit og Tasillaq, skulle først via Danmark, før de kom frem til de to byer.

Om sommeren fik vi hjælp af de ældste elever fra folkeskolen. De blev pavestolte over den løn, de fik udbetalt. Engang hørte jeg en af skoleeleverne udbryde: - Årh! Hvor er der mange, hvad skal jeg dog bruge dem til?

Selvom man blev meget beskidt af at arbejde med kul, og da der var masser af støv, var der mange sjove episoder, som gjorde at det blev sjovt alligevel. Det skal dog nævnes, at når vi losseede et skib lastet med kul, blev hele havnearealet dækket til af sort sod.

Et olieboreskib

I midten af halvfjerdsene var der efterforskning efter olie ud for Sisimiut og Attu, og selskaberne losseede deres udstyr i Sisimiut, og det passede vi så på. Rørene, som de skulle bruge senere, stablede vi op med vaterpas, fordi de ikke måtte stables skævt. Vi holdt også øje med meget andet af deres grej. Engang skulle medlemmerne af kommunalbestyrelsen ud og se boreskibet, og jeg og en kollega fik tilbuddet om at komme med. Før vi skulle op i helikopteren, tog vi

vores støvler af og iførte os en overlevelsesdragt. Hvis uheldet skulle være ude, og helikopteren styrtede i havet, kunne vi - uden at fryse - være i vandet i 48 timer. Fantastisk!

Efter at have fløjet i 50 minutter landede vi på boreskibet. Der var trawlere i nærheden, der trak deres trawl efter rejer. Da vi kom ud af helikopteren, tog vi overlevelsedragterne af og tog vores støvler på. Så gik vi ned for at blive vist rundt på skibet. Da vi kom ned, kom vi til en dør og jeg synes, at det var sjovt at se skiltet på døren, der henvisede til flugtvejen. Teksten, der stod øverst, var på grønlandsk, nedenunder på dansk og nederst på engelsk. Da jeg havde mit fotografiapparat med, tog jeg flere gange billeder, og vores guide kiggede lidt underligt surt på mig, men efter at have talt med en medarbejder fra heliporten, som var med os, så begyndte vores guide at smile igen. Han havde nok ellers mistænkt mig for noget.

I slutningen af halvfjerdsene sank trawleren 'Vilia Basse' lige pludselig, mens den lå til kajs. Hun havde påsejlet en isskosse, mens hun var ude at fiske. Ejeren, som selv var skipper, havde fået sat flere paller af kul som ballast agter for, for at få stævnen op, så hullet kunne komme op af vandet for at blive svejset. Under denne operation havde man bare ikke opdaget, at der var et koje, som stod åben agter for, og vandet fosseede ind. Man opdagede det først, da trawleren begyndte at krænge voldsomt. Skibets agterende sank først, mens den var fortøjret på kajen. Senere blev hun hævet med hjælp fra dykkere, som var blevet tilkaldt fra Danmark, og blev så slæbt til Danmark. Mens skibet lå på bunden af havnen, var vi nødt til at losse og laste de andre skibe med pramme.

Engang var der også en rejekutter uden motor der sank, og der vrimlede med en masse tilskuere på havnen. Vores motto hed derefter: Sig bare til, vi kan klare alt! Dengang var der faktisk rimeligt meget opfindsomhed blandt medarbejdere, når der var behov for at klare forskellige problemer.

Dengang havde vi også udmarket udstyr. På land havde vi trucks, som vi havde stor gavn af, men de var endnu ikke udstyret med styrehus. Når vi om vinteren havde kørt i længere tid, kunne vi ikke strække benene ud på grund af kulden. Leddene i knæene låste sig fast, og gjorde rigtigt ondt.

Arbejdet som formand

Den 1. august 1979 blev jeg beordret til at blive formand, og jeg

Moses D. Olsen Sisimiut umiarsualivimmi havneforvaltimut ikiorti Jørgen Goliathsen aamma
Moses D. Olsen og havneforvalterassistent Jørgen Goliathsen på havnen i Sisimiut

FOTO: LIND RØD

sagde bestemt ikke nej. Jeg huskede det, som jeg plejede at sige som barn, og jeg var et stort smil. Ikke underligt blev min kone og mine forældre også vældig glade. Fra da af startede mange spændende ting.

Vi opnåede forskellige gode resultater gennem tiden, og det var en god tid. Havneforvalteren var medlem af Landstinget, så når han rejste, skulle jeg være leder for omkring 30 medarbejdere i tre måneder. Når man samtidig med at planlægge arbejdet og holde øje med arbejdet, var der meget at se til. Dengang skulle man jo lave kontorarbejdet i hånden med blyant eller kuglepen, og vi havde også en skrivemaskine. Vi var faktisk rigtigt godt kørende hvad udstyr angår.

En trawler ved skonnertkajen, et fryseskib ved atlantkajen, og uden på det lå der en trawler, og endnu en trawler ved Oliekajen, så der var dagligt fire skibe at tage sig af. Der var meget at lave, så jeg foreslog, at vi skulle ansætte to holdledere. Ledelsen godkendte min ide, og de to holdledere var virkelig til gavn.

Dengang var rejerne jo det rene guld, 'det røde guld' blev de kaldt dengang, fordi kiloprisen var så høj. Jeg skulle jo også gerne have tid til alle 30 medarbejdere, og vi havde jo heller ikke radioer dengang. Når jeg lavede en runde, småløb jeg hele vejen. Når jeg så endelig var kommet ind på kontoret for at skrive, kom en af medarbejdere ind på kontoret og sagde: - Du skal lige komme derover. Jeg ved ikke, hvor mange gange jeg løb frem og tilbage hver enige eneste dag.

Udviklingen gik så hurtigt at vi, nærmest ikke opdagede det. Når vi så kigger tilbage, finder vi ud af, hvor hurtigt udviklingen egentlig er gået. Når vi havde fået nyt udstyr, blev vi altid glade, men der gik ikke ret lang tid, før det også var forældet. Så kom der noget nyt. Dengang anede vi ikke hvad det ville sige at være træt.

Jeg var også kasserer i Arbejdsledernes Organisation i min fritid. Vores formand opfordrede mig til at stille op til bestyrelsen, og efter at have spurgt min kone til råds, sagde jeg ja, og så var jeg lige pludselig valgt som kasserer i Arbejdsledernes Organisation. Jeg var medlem der i en del årrække. Da så K.G.H. i 1985 skulle omdannes

til K.N.I., var jeg med til møder tre gange på vegne af vores organisation.

Engang var jeg på vej til Nuuk og fra Kangerlussuaq til Nuuk, var jeg den eneste passager i flyveren, og den daværende lufthavnschef i Nuuk Lufthavn Ole Gebeche havde set, at Moses Olsen var den eneste passager, kom han ud for at byde mig velkommen. Da vi havde hilst på hinanden, fortalte jeg ham, at fordi jeg skulle til møde og havde travit, så jeg havde bare chartret flyet. Jeg vidste da godt, at han vidste, at jeg var den eneste passager, da han jo var lufthavnschef. Denne Ole Gebeche havde vi haft som handelsassistent i Qullissat, så jeg kendte ham udmaerket. Ja, egentlig kender jeg en hel masse mennesker.

Jeg har en hel masse at takke min kone for

I årene hvor jeg arbejdede som havneformand og havneforvalter, har jeg en hel masse at takke min kone for. Hun opdrog og passede børnene, mens Moses var på arbejde i havnen. Man kan jo godt sige, at Moses næsten aldrig var hjemme fra havnen. Jeg ved ikke, hvor mange gange, jeg gik på arbejde igen efter kun to til tre timers søvn, nogle gange har jeg også været på havnen 33 timer i træk, der var jo nok at lave.

Engang jeg skulle på arbejde tidligt om morgen, hvor jeg var på vej ud af døren råbte vores yngste efter mig: - Ataataa, ataataa! Jeg spurgte ham, hvad der var, og han svarede: - Jeg har ikke set dig i seks dage! Selvom vi boede i samme hus. Det havde virkelig været sådan, at jeg fjols havde arbejdet uden at tænke på min familie, jeg havde udelukkende tænkt på mit arbejde. Jeg spekulerede meget på det, som vores yngste sagde. Dengang jeg startede med at holde tidligt fri, kom jeg hjem om eftermiddagen, og min kone spurgte: - Hvad laver du? Jeg svarede hende: - Jeg har fri nu. Så svarede hun: - Børnene er blevet voksne. Du kan da bare tage ned på havnen! Jeg blev sådan lidt målløs, da jeg jo ikke regnede med, at hun ville sige sådan. Først nu, lidt sent, har jeg indset, at selv om man arbejder, skal man også tænke på sin familie. Men men kan jo ikke bare stikke af fra de opgaver, der ligger og venter på arbejdet, arbejdet skal jo gøres færdigt.

Jeg vil lige nævne de handelsassistenter, som jeg har mødt og har arbejdet sammen med. Bent Lauritsen, som jeg har nævnt, så var der Frode Kyster, en ihærdig handelsassistent, som ville have orden i sagerne. Arne Hansen, ham arbejdede vi også sammen med, da han var handelsassistent. Der er også andre, som har været her i

kortere tid. Der var også grønlandske handelsassistenter, som jeg har arbejdet sammen med, blandt andet Jens Kristiansen, Jens Lennert og Nora Mølgård. Åge Hans Olsen (Ernipajuk), Petrus Biilmann, Gerhardt Petersen, Lars Andersen og Anna Lynge samt andre, der har arbejdet som handelsassistenter på prøve. Efter vi var blevet omdannet til Royal Arctic Line, var der personer, som fik stilling som havnechef, Tom Hatting og senere Anna Lynge, samt Knud Pedersen og nu Hans Fencker.

Når jeg nævner dem, jeg har arbejdet sammen med, kan jeg ikke undlade alle de søfolk, som jeg har mødt. Der er ikke plads til at nævne dem alle sammen, jeg vil blot sige tak til dem alle sammen. Samt de folk jeg har arbejdet sammen med på havnen i Sisimiut, som er pensionerede, og dem der ikke er mere i blandt os, er også i mine tanker. Mine nuværende kolleger på havnen i Sisimiut, mange tak for det gode og dejlige samarbejde. I vil altid være i mine tanker. Husk at det er vigtigt at være agtpågivende.

Til kollegerne rundt om på kysten og på hovedkontoret: Mange tak til jer alle sammen, for den gode behandling I har givet mig. Nogle af disse kolleger vil nok mindes Moses' stædighed, når han mener at han har ret, så har nogle nok fået nok af ham engang imellem. Dog har jeg ikke opnået alt det jeg gerne ville opnå. Jeg har nok også blandet mig i noget, som har været udover mine befojelser. Engang fik jeg da også at vide, at jeg skulle holde op med at blande mig i andres sager. Jeg vidste godt, at jeg havde gået lidt ud over mine grænser, men grundten til min stædighed var fordi jeg mente, at det jeg kom frem med, ville være det rigtige. Det gør ikke noget, det gik jo i orden og faldt på plads det hele.

Hvad jeg bedst kan lide ved mit arbejde? Det er at søge at løse problemer, derfor er det vigtig at kunne tale sammen. Jeg vil blot sige til jer alle sammen der arbejder i Royal Arctic Line, mange tak for det gode og dejlige samarbejde. Forsæt med det gode arbejde I udfører. Jeg vil sige mit motto til Jer: (Tingerlaatasi tamaasa amoriaallataa siu-mut tamaviannguat ingerlalluaannaritsil) Hejs alle sejl og fortsæt med at sejle derudaf for fulde sejl! ■

Containerinut inissiisarfik nutaaq

Containerit Gantry-kranimut qaninnerusumut inissinneqarpata taava usilersuineq aamma usingiaaneq ajornannginnerusumik ingerlassaaq
Jo tættere på Gantry-kranen, containerne står, jo smidigere går lastning og losning

Allaaserinnittooq Jan Boman

- Containerinut inissiisarfissap nutaaq suliarineqarneranut atatillugu pisortat malinnaaffigaatigut, kisianni tamanna uagutsinnut iluaqutaaginnassaaq, ilisimassavaammi suna pineqarnersoq Benny Skou Mortensen oqarpod.

Royal Arctic Line A/S suliffeqarfip iluani suliniutinut aqtsinermi ingerlatsinermut ilinniartitaaneq aallartippaa, tamutmani siunertaavoq suliniutinik assigjinnik ingerlatsinermi suleriaaseqarnissaq. Suliniutinik ingerlatsinermi aqtsinermi pineqartarpooq suliat ingerlanneqarnisaat suliffeqarfimmi qanoq inissisimaneq apeqquaatinngagu, akuttunngitsumik su-

lisut nalinginnaasumik suliarisartakkaatik peqataanerminnut ilutigitillugu suliarisarpaat. Taamatut misiliisimasut ilagaat Benny Skou Mortensen, taassuma ulluinnarni umiarsuarnik usilersuineq usingiaanerlu, kiisalu aamma Arctic Container Operationsimi suliffeqarfip iluani assartuineq. Tassami Benny Aalborgimi Grønlandshavnennimi containerinut inissiisarfissap nutaaq suliarineqarnerani suliniummi aqtsisuuvog.

"Ikkussortakkanik" naammassine-qarsinnaanngitsunik ikkussuineq
Containerinut inissiisarfik tassaavoq umiarsualiviup ilaa allamut atorneqanngitsoq ilioraavagineqarsinnaasoq, umiarsuarnik assartorneqanngikkaangamik containerinut niuneqareernerminniit usili-

unneqarnissamiktungaanut tassani uningatinneqartarput. Sukkulluunniit piffis-sami sivikinnerusumik sivisunerusumiluunniit tamatigut tamaaniitinneqartarput containerit untritillit arlallit ilaat imaqanngitsut ilaallu imallit.

Ukiut tamarluinnaasa containerit tusindtit arlallit umiarsuit aamma containerinut inissiisarfip akornanni assartorneqartarput kivitsissutit reach-stackerit aamma allat atortut assakaasullit atorlugit. Tamanna ikkussortakkanik ikkussuinerut ingerlajaannarpooq, nukinnik assut atuinartuuvoq, kiisalu eqqummaarinnsaqq piumasaqaataalluni. Containerinut inissiisarfik containerersorneq atorneqanngikkallarmalli 1992-ip siornatigut iluarsaataavoq. Ullumikkut talittarfik aamma containerinut inissiisarfik immin-

nut 800 aamma 1000 meterit akornanni ungasissuseqarput. Taamaattoqarnera pissutaalluni containeri ataasiinnaq inisissagaanni kilometerit marluk angullugit ingerlanneqartariaqarpoq, piffissaq atorneqartartoq sivisuvoq, ingerlaarneq isorartunerusoq atorneqartarpooq orsussarlu annertooq atorneqartarluni.

Ingerlavissaq kiisalu orsussamik

atuineq affaannanngorlugit

Sulinummi anguniagaavoq inissiisarfip annertusinissaa kiisalu atorneqarsinnaaneratalu pitsangorsarnissaa taa-maalippat siunissami annerpaamik containerimiit talittarfimmut 300 meterinik ungasissuseqassalluni. Anguniagaq annertuvoq, tamatumanimi anguniarneqarpoq piffissap atorneqartartup aamma orsussamik atuinerup affaannanngortinneqarnissaa aningaasivimmut avatangiisinullu iluaqtaasussamik. Nutarterineq aamma allarpassuarnik kinguneqartussaavoq, soorlu isaarissap allaffillu nuunneqarnissaat, kiisalu aamma reeferit innaallagialersornissaannut ikkuffit amerlineqarnerat.

Arctic Container Operations imaluunniit Royal Arctic Line tassaangillat nutarterinermik ingerlatsisussat, containerinulli inissiisarfissamik nutaamik piginnittut suliaqartitsisussat tassaapput Aalborg Havn.

Kisianni piginnaasallit ilisimasallillu tassaapput Benny suleqataalu allat tallimat Arctic Container Operationsimi sulisut, tassaasullu sulinummi suleqatigiissitasut. Taamaattumik sulinummi suleqatigiissitat suliassarisimavaat containerinut inissiisarfissaq nutaamut piumasaqaatissat immikkualuttuisa erseqqis-sarnissaat, taakkua Aalborg Havnip aalajangiinissaminut atorniassammagit kiisalu sanaartortussanik neqeroortitsinermini tunngavigalugit.

Suliniut soraarummeerutaavoq

Taamaalilluni Benny sulinumminut sulifiup iluani kiisalu sulifflup avataani sullitaqarpoq, tamannalu suliniutini amerla-suuni ilisarnaataavoq. Taamatut suliat

immikkoortortaqarfiit aamma suliffeqarfiit sumik suliaqarnerat apeqquataatinna-gu ingerlanneqartarpuit. Suliniutini aamma ilisarnaataavoq naammassineqartussaagamik, unalumi aamma taamaap-poq.

- Uagut suliniuterput tunngavimmigut naammassereerpoq, Benny oqaluttuarpoq: - Suliniuterput Aalborg Havnimut tunniutereerparput, taannalu imatut ilu-silerparput pilersaarutip naammassine-qarnissaa kiisalu aamma piumasqaatit immikkualuttortaat, taakku tunniunne-qarput aasaaneranilu sulinngiffeqarne-rup naalermerani akuersissutigineqarput. Tamatuma kingorna suliarinnittussarsi-usioqarpoq, kiisalu suliap ingerlanne-qarnerata aallaqqaataa maannakkut aal-lartippoq, tamatumunnga ilaatigut ilaapput reeferit innaallagissamut ikkfissaat 432-t, tamakku ukioq manna de-cembarip 7-ani naammassineqareertus-saapput. Nutarterineq 2008-mi ukiakkut naammassippat taava containerinut inis-siisarfik 23.000 kvadratmeterinik alline-qarsimassaaq.

Bennyp suliap qanoq ingerlanera malin-naaffigaa, kisianni suliniutaa naammassereerpoq, tassalumi sulinummi ilani suleqatini tallimat ilagalugit 'soraarum-meeramik angusipput' suliaq Aalborg Havnimut akuerineqarmat. Suliniummik suliaqartarnermut suleriaatsimi misilit-takkat sulinummi tulliuttumi atorneqas-sapput, tassani suliarineqassammata inissiisarfip ilusissaa kiisalu aamma containerit sumut inissinneqartarnissa-as, qamutinik motoorilinnik ingerlaffisat, pisuffisat aamma sikkilerfisat sumiin-nissaat pillugit aalajangersaanissaq.

Pisortat susoqarnersoq

nalunngilaat

Siusinnerusukkut suliarisarsimasani tunngavigalugu Benny annertuumik misilit-tagaqarpoq, taamaattumik pissanga-narsimavoq suliniutinut aqutsinermi ingerlatsinermut ilinniartitaanermi ilinniakkani pivusumik qanoq atorsinnaane-rai. Suliniutip ingerlannerata aamma ilin-niartitaanerup ingerlannerata ataatsikkut ingerlanneranni ataqtigijinnerat pillugu ima oqarpoq: - Pitsaavoq ataatsikkut ingerlallugit, malunniuppormi oqaatsit kusanartorpassuit, tamakkumi ilinniartitaanermi amerlaqimmata, pivusumik ilumut atorneqarsinnaasut. Pikkorissarne-meersut ilikkakkat arlallit peqquaallutik suliaq ajornanginnerulerpoq. Bennyp nuannaarutiginerpaasa ilagaat Royal Arctic Linep aalajangersimanera sulifeqarfirmi pisortaasut siilliullutik ilinniartitaaneq taanna ingerlatissagaat. Soorlu taamatut isumaqarnerluni nassuiarpaa:

- Uanga suliniutinni aqutsisut suleqatigiit tassaapput Jesper Balthazar-Christensen aamma Søren Thygesen Arctic Container Operationsimeersut. Jesperip tas-sa uagut pisortatta suliniutinut aqutsinermi ingerlatsinermut ilinniartitaaneq naammassereersimavaa, taamaattumilu uannut ajornanginneerarsuuusimavoq taanna isummannik saqqummiussivigis-sallugu taamaalillunga sulineq ajunnginerpaamik ingerlassinnaallugu. Tassami taassuma ilisimalluinnarpaa sulinummi suleqatigiinneq sunaandersoq.■

Ny containerterminal

Af Jan Boman

- Ledelsen har kigget os over skulderen i arbejdet om en ny containerterminal, men det er til vores fordel, for så ved de, hvad det drejer sig om, siger Benny Skou Mortensen.

Royal Arctic Line A/S har igangsat en intern projektlederuddannelse. Målet er at sikre at alle i hele koncernen taler det samme sprog omkring projekter, og således får en fælles projektkultur. Projektledelse handler om at udføre opgaver på tværs af organisationen, ofte samtidig med at medarbejderne passer deres almindelige arbejde. En af dem, der har prøvet det, er Benny Skou

Mortensen, der til daglig arbejder med at laste og losse skibe og med intern transport i Arctic Container Operations. Benny har nemlig været projektleder på et projekt om den nye containerterminal på Grønlandshavnen i Aalborg.

Et puslespil, der aldrig slutter

Containerterminalen er de åbne områder på havnen, hvor containere står mellem losning og lastning til skibene. Her opbevares til enhver tid flere hundrede tomme og fyldte containere i kortere eller længere perioder.

Mange tusinde containere bliver hvert år flyttet mellem skibene og containerterminalen med reach-stackere og andet

rullende materiel. Det er et evigt puslespil, der kræver mange ressourcer og overblik. Noget af indretningen af terminalen stammer tilbage fra før containeriseringen i 1992. I dag er der 800 til 1.000 meter mellem kajen og nogle af områderne med containere. Det betyder op til to kilometers kørsel for at placere en enkelt container. Det tager tid, giver mere trafik og bruger meget brændstof.

Halvering af afstand og energiforbrug

Målet med projektet er at udvide og optimere terminalen, så der fremover er højst 300 meter mellem en container og kajen. Det er et ambitiøst mål, som vil halvere tids- og brændstofforbruget til

gavn for både pengepung og miljø. Moderniseringen omfatter også mange andre ting som flytning af gaten og kontorer og etablering af flere reeferstik.

Det er hverken Arctic Container Operations eller Royal Arctic Line, der skal udføre moderniseringen. Det er Aalborg Havn, der som ejer er bygherre for den ny containerterminal.

Men det er Benny og hans fem kolleger i projektgruppen i Arctic Container Operations, der har den nødvendige kompetence og viden. Derfor har projektgruppens opgave været at specificere kravene til den ny containerterminal, så Aalborg Havn kan bruge dem som grundlag for beslutning og indhentning af tilbud fra leverandører.

Projekt til eksamen

Benny har således både interne og eksterne kunder til sit projekt, og det kendtegner mange projekter. De går både på tværs af afdelinger og på tværs af virksomheder. Projekter er derudover kendtegnet af, at de skal afsluttes, og det gælder også dette.

- Vores projekt er i bund og grund afsluttet nu, fortæller Benny: - Vi har afleveret projektet til Aalborg Havn i form af en endelig plan og en kravspecifikation, som blev afleveret og godkendt i slutningen af sommerferien. Siden er der afholdt licitation, og første fase starter nu. Den omfatter blandt andet etablering af 432 reeferstik, der skal stå færdig 7. december i år.

Når moderniseringen er færdig i efteråret 2008, vil containerterminalen være udvidet med 23.000 kvadratmeter.

Benny følger arbejdet, men hans projekt er færdigt, og han og hans fem kolleger i projektgruppen 'bestod eksamen', da Aalborg Havn godkendte arbejdet. Erfaringerne med projektarbejdsformen bliver brugt i næste projekt, som er selve indretningen af terminalen med definition af, hvor containerne skal placeres og hvor køreveje, gang- og cykelstier og lignende skal være.

Ledelsen har check på det

Benny har stor erfaring fra sine tidligere opgaver, så det var spændende at se, hvor meget han kunne bruge projek-

tlederuddannelsen i praksis. Om samspillet mellem projektet og uddannelsesforløbet siger han: - Det var godt at gøre det på samme tid. Det viste sig, at de flotte ord, som der er en del af på uddannelsen, kan bruges i virkeligheden. Der var flere ting fra kurset, der gjorde arbejdet nemmere. En af de ting, som Benny er mest glad for, er Royal Arctic Lines beslutning om at lade virksomhedens ledelse tage uddannelsen som de første. Han forklarer hvorfor:

- Styregruppen for mit projekt bestod af Jesper Balthazar-Christensen og Søren Thygesen fra Arctic Container Operations. Jesper, der er vores direktør, havde gennemført projektlederuddannelsen, og det gjorde det meget nemmere for mig at argumentere med ham og få gennemført arbejdet på bedste måde. Han ved nemlig, hvad projektarbejde drejer sig om. ■

Benny Skou Mortensen suliniutinut aqutsinermi ingerlatsinermut ilinniartitaaneq pillugu nalilersuilluni isumasioqatigiinnermi

Benny Skou Mortensen til evalueringsseminaret om projektlederuddannelsen

Sapaatit akunnerannut ataasiarluni umiarsuaqartarneq

Allaaserinnittooq Jan Boman

Royal Arctic Linep sullissinini pitsanngortippaa sapaatit akunnerannut ataasiarluni umiarsuisa tikittalernerisa kingorna

Royal Arctic Linep 2006-imi sapaatit akunnerannut ataasiarluni illoqarfut tamakkingajallugit ullormi aalajangersimasumi umiarsuarnik tikiffigineqartarnissaat aallartippaa. Sullitavut taamaasillutik quersuarmiittutitik ikilisarsinnaavai, aningaa-sallu tassunga atugassaagaluit ikillutik. Maannamullu sapaatit akunnerannut ataasiarluni tikittoqartarnera angallannermi ilisarnaatit ilagilersimavaat ukiorlu ataaseq atutereerluni, inernerillu takutippaat iluatsitsinerusoq.

Sulinermi qaangiuttoornerit ikilinerupput

Ullomi aalajangersimasumi tikittoqartarnerup umiarsualivinni pilersaarusrorneq ajornannginnerulersippaa, sulisullu siumut nalunngereertarpaat qaugu sulisanerlutik. Ullut suliffiusartut nikerartut tassaajunnaarpus sunngiffimmik annertuumik ajornartoitsisartut. – Ataatsimut isigalugu suliffiup nalingin-naasup avataatigut sulinerit, tassa qaangiuttoornerit ikinne-rupput, Taitsiánguaq Olsen Royal Arctic Umiarsualivinni Sullisisuni immikkoortortaqarfimmik pisortaq oqarpoq.

Jesper Balthazar-Christensen, Aalborgmi Arctic Container Operationsimi pisortaq, aamma tamatuma assigisaanik misigisaqarpoq: - Aamma uagut aningaasanik sipaarueteqarpugut, tamatumunngalu pissutaavoq qaangiuttoornerit ikinne-rulererat. Tamatuma saniatigut ataqtiginnerusumik sulineq ingerlalerpoq, tassami sapaatit akunnerisa ulluanni aalaja-ngersimasuni umiarsuit usilorsorneqarlutillu usingiarneqarta-lermata.

Nerisassat nutarfasiinnerusut

Umiarsuit sapaatit akunniikaartumik tikittalernerisa aamma kinguneraat pisiniarfinni pisiniartartut nutarfasiinnerusunik ni-oqqutissanik pisiniarsinnaalernerat. Siullermik imaakkaluar-poq umiarsuup tulliaa tikinnissaanut ullut aqqaniliusarlutik, tamannalumi naatitat aamma nioqqutissat asiujasut eqqar-saatalugut malugineqarsinnaavoq. Aaqqissuussineq aal-larteqqaarmat nioqqutissanik tuniniaasartut pisiniarfiiulli umi-arsuit akulikinnerusumik tikittalernerat sungiunniaqqaartari-

Sapaatit akunniikuutaartumik tikittarnerit pissutaallutik qaangiuttoornerit assut sipaarueteqarfigaavut, Taitsiánguaq Olsen Royal Arctic Umiarsualivinni Sullisisuneersoq, oqarpoq

Vi sparer meget overarbejde med ugeanløb, siger Taitsiánguaq Olsen fra Royal Arctic Havneservice

mavaat, kisianni maannakkut taamatut ingerlatsineq sungiun-neqarpoq nalinginnaasunngorluni, taamaattumillu nioqqutisaniq nutaanik pilersuineq taannaajunnarsivoq sapaatit akun-nikkutaartumik assartuisarnermik iluaqteqarnerpaasoq.

Arctic Importimut pitsanngoriaatsit arlallit

Sapaatit akunnikkuutaartumik assartuisarnerup pitsaaquatai naatitanut nutarfassinnerusunut taamaallaat tunngatinneqangillat. Lars Bomholt, Arctic Importimi assartuinerup aaqqissuunneqarneranut pisortaq, oqaluttuarpoq Arctic Import ul-liunnarni pisiassanik aamma allaffimmi atortussanik kiisalu sannatinik aamma sanaartornermi atugassanik amerlasoor-passuarnik tuniniaasuusoq. Taassuma pitsanngoriaatsit an-neruut pingasut taavai, sapaatit akunnikkuutaartumik tiktit-toqartarnerup aallartinnerata kingorna:

Nioqqutissat nalinginnaasumik atugassat eqqarsaatigalugit ajornannginnerulerpoq atorfissaqartitat eqqortumik amerlas-susillit inniminnerginnerisaat. Pilersaarusiorneq ajornannginneru-soq atorneqarpoq tamatumalu kingunerisaanik sulisut pit-saanerusumik atorneqarlutik, ingammik tamatumunnga pis-sutaalluni aalajaannersumik siunissarlu ungasinnerusoq eq-qarsaatigalugu pilersaarusiortaqarsinnaanera. Pisisartutsin-nut pilersuisinnaanerput qularnaannerusoq tamatumuuna periarfissanngorluni aalajangersimasumik pilersuinissamut isumaqatigiissutit.

- Ingammik pilersuinissap qulakkeerneqarsinnaanera pit-sanngoriaateqarpoq, Lars Bomholt oqaluttuarpoq nangilluni-lu: - Maannakkut pilersuinermi akuttoqatigiissaarineq pitsaa-sumik ataqtigjilerpoq, tamatumani periarfissinneqarpugut pilertortumik pilersuisinnaalerluta aalajangersimasumik suleri-aatsit tunngavigalugit. Tamannalu pisisartutsinnut imatut isumaqarpoq, tassanngaannaq nioqqutissanik pisariaqartit-silerunik taava uagut aamma pilertornerusumik tunniussinis-samut periarfissaqarpugut, tamannalu soorunalumi pi-nhaaruteqartorujussuuvoq. Ataatsimut oqaatigalugu maan-nakkut uagut aamma pisisartugut nassiuassisarneq aala-jangersimasumik tunngavilik malillugu sulisinnaalerpugut, taamatut naggasiivoq. ■

Sapaatit akunnikkuutaartumik tikittarnerit kingorna umiarsualivinni amerlanerni qaangiuttoernerit unnuakkullu sulisarnerit annikillipput

Der er mindre overarbejde og nattearbejde i de fleste havne efter indførelse af ugeanløb

Skib en gang

Af Jan Boman

Royal Arctic Line A/S har forbedret sin kundeservice med ugentlige anløb

I 2006 indførte Royal Arctic Line ugesejlads med anløb af næsten alle byer på en fast dag hver uge. Ugentlige anløb af byerne betyder at Royal Arctic Lines kunder får en mindre la-gerbinding, og dermed en hurtigere omsætning af deres varer i lageret. Nu har ugesejladsen været en del af trafikmønsteret over et år, og resultaterne viser, at det er en succes.

Mindre overarbejde

Anløb på en fast dag gør det lettere at planlægge for havnene. Og medarbejderne ved på forhånd, hvornår de skal arbejde. Skiftende arbejdsdage er ikke længere noget, der går så hårdt ud over fritiden. - Vi har sparet meget på, at der samlet set er mindre overarbejde, siger Taitsíanguaq Olsen, der divisionschef i Royal Arctic Havneservice.

om ugen

Jesper Balthazar-Christensen, der er direktør for Arctic Container Operation i Aalborg, har samme oplevelse: - Vi har også sparet penge, fordi der er mindre overarbejde. Derudover er der skabt en bedre rytme i arbejdet med faste ugedage, hvor skibene skal lastes og losses.

Friskere dagligvarer

For kunderne har ugesejladsen betydet friskere varer i butikkerne. Før i tiden kunne der gå elleve dage mellem to anløb, og det kan mærkes, når det handler om grønsager og andre let fordærvelige varer. I starten skulle leverandørerne og butikkerne lige vænne sig til de hyppigere anløb, men nu er rutinen indarbejdet, og friskvareforsyningen er nok det område, hvor forbrugerne har størst glæde af ugesejladsen.

Flere forbedringer for Arctic Import

Fordelene ved ugesejlads rækker dog længere end friske grønsager. Lars Bomholt er logistikchef i Arctic Import, der leverer et meget bredt produktprogram fra dagligvarer og

kontorartikler til værkøj og byggematerialer. Han peger på flere store forbedringer, siden ugesejladsen blev indført: Friskere dagligvarer, som det er nemt at bestille de rigtige mængder af, og ugesejladsen giver også forsyningssikkerhed til kunderne med mulighed for faste forsyningsaftaler.

- Især leveringssikkerheden er forbedret, fortæller Lars Bomholt, og fortsætter: - Nu er der en bedre rytme i leveringsfrekvensen, hvilket giver os mulighed for at levere hurtigt på baggrund af mere faste rutiner. Dette betyder, at vores kunder ved akut opståede behov for varer har større mulighed for hurtig levering, hvilket selvfølgelig har stor betydning. Alt i alt kan både vi og vores kunder nu arbejde i et fast forsendelsesmønster, slutter han. ■

'Naja Arctica' Sikuiuitsumut Kuj

Alfred Wegener Instituttip umiarsuaq 'Polarstern' Sikuiuitsumi kujallermi

Alfred Wegener Instituttets forskningsskib 'Polarstern' ved iskanten i Antarktis under en tidligere ekspedition

Issittumi ilisimatusarnermik ingerlatsivik

Alfred Wegener-Institutet

Tysklandimi Bremerhavenimiittup Sikuiuitsumi kujallermi ilisimatusarnermik ingerlatsinini annertusarpaa. Instituti Sikuiuitsumi Kujallermi ilisimatusarnermut atatillugu misissuiffissamik nutaamik sanaartortitsilerpoq 'Neumayer III' taannalu Ekström-fastlandsisenimi inissinneqassaaq. AWI-lu sanaartornermi atortussanik maskiinanillu ilisimatusarnermut atatillugu misissuiffissap nutaap sananeqarnissaani atortussanik assartuisitsiniarpoq, tassungalu Royal Arctic Line A/S-ip Naja Arctica attartortipa.

- Suliassaq pissanganarpoq Royal Arctic Line A/S-imi immikkoortortaqarfimmi pisortaq Niels Chr. Schierbeck oqarpoq nangillunilu: - Naja Arctica toqqarneqarneranut makku tunngaviupput; umiarsuup angissusiata naleqqunnera, kiisalu aamma assartuinissami tassani immikkut ittumi qummut kvitsisinnaanera naamamat.

Naja Arctica Tysklandimi Bremerhavenimut aallareerpoq sanaartornermut atortussat maskiinat Neumayer III-mullu atortussat allat 3.500 tonsinik oqimaassusillit aalugit. Ingerlatsivissap sananeqarnissaanit atortussat usiliunneqareerpata Naja Arctica kujammut aallassaaq Sydafrikami Cape

Town toqqaannartumik ornissallugu.

Cape Townimi orsersussaaq, tamatumalu kingorna Naja Arctica tikifissaminut ingerlaassaaq, taannalu Neumayerip kati-terneqarfissaanit 20 kilometerinik ungas-sigisumiippoq.

NajaArcticasikupsinaanipitussimasinnaan-ningilaq, taannami ilaatigut 18 meterit angullugit issussuseqarmat. Taamaattumik umiarsuup inuttaasa umiarsuaq sikup sinaani nikisinnaveersaartariaqarpaat mo-tooria ingerlatillugu kiisalu aquata saneraani aamma siuata saneraani sarpii iluaqtigalugit, usit sikup qaavanut qallorneqar-neranni umiarsuaq talissimatittusaallugu.

Taamatut usingiarneq sapaatit akunnerinik pingasunik sivissussuseqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, naak umiarsuup kivittaassui ulloq unnuarlu tamakkerlugu nal. akunnerini 24-ni ingerlatinneqaraluartut.

Usit tamarmik sikumut niuneqareerpata Naja Arcticap tamatumani suliassani naammassisavaa. Avannamut ingerlaqqissaaq ilimanporlu Cape Town-imukartunik useqalaarnissaa, tassani orsorsoriarluni ullut 17-init 20-t tungaannut atorlugit Bremerhavenimut ingerlaassaaq, tassanilu attartorneqarnera naammassisavaa.

Alfred-Wegener-Institut

Alfred-Wegener-Institutet Qalasersuarmi aamma Sikuiitsumi Kujallermi kiisalu imaani kissarnerusuni allorniusani avannarpasinнерусни куяжиннерусунлу илсиматусарнеккүт misissuinermk ingerlatsivoq. Alfred-Wegener-Instituttip issittumi ilisimatusarneq Tysklandimit ingerlanneqartoq ataqtigissaarpaa, tamatumunngalu atatillugu nunarsuaq tamakkerlugu ilisimatusartunut atugassaqartitsilluni, soorlu sikusiut ilisimatusarnermk ingerlataqartilluni atorneqartartoq 'Polarstern' kiisalu Qalasersuarmi aamma Sikuiitsumi Kujallermi ilisimatusarnermut atatillugu misissuinissamut ingerlataqaqrifit sanaartorsmallugit. Alfred Wegener-Institutet tassaavoq Helmholtz-organisationenip Tysklandimi ilisimatusarnermk suliaqartut aaqqissuusaasut annersaanni ilisimatusarnermi suliallit 15-it ilaat.

Sikumi nutaaliorneq

Neumayer III siuliminuit allaaneruvoq, tassami taanna ruujorersuartut isikkulerlugu sanaajugami. Sanaartoriaatsit nutaat atorlugit aputip qaavani inissiffissaliorneqassaaq nunamut aalajangiunneqartussanik. Sanaartugaq sukaasarsuarnut 16-inut hydraulik atorlugu qummukarsinnaasunut ikkussorneqassaaq, taannalu qullarneqarsinnaassaaq ukiup ingerlanerani aputip issussusiata allanngorartnera malillugu. Illorsuup marlunnik quleriu-sup kiassagaasullu inissiffissaa 68 meterinik takissuseqarpoq, kiisalu 24 meterinik silisuseqarluni illorsuarlu illersuutaasumik qalerneqarsimassaaq, sanaartukkap portussussaa 29,2 meteriussaaq.

Ilisimatusarnermk misissuiffissap nutaap iluaquataasa ilagissavaat sukaasarsuit hydraulik atorlugu kivitsisinaanerat. Atortut taakku atorlugit aputip kiisalu sikup issussusia malillugu nikerartsisoqarsinnaavoq sanaartornermi atortut nunamut qjimaannarnagit. Tamanalumi nammineq immikkut pingaaruteqarpoq, tassami avatangiisnit mingutsitsinis-saq pinngitsoorneqarsinnaammat. Taamatut nutaaliaasumik sanaartoriaatsip atorneqarneratigut ingerlataqaqrif ukiuni tulliuttuni 25-ni 30-ni atorneqarsinnaasunngortissavaa, taamaaliornikkullu qulakkeerneqassaaq sisivuumik ingerlanneqartumik nunarsuaq tamakkerlugu ilisimatusarnermk ingerlatsisut ataqtigiiut ilisimatusarnermut atatillugu mi-

sissuisinnaanerat. Ingerlatsivimm Neumayer III-imi atortorissaarutit misissuinerut makkununga atorneqarsinnaasut pigineqassapput silasiorneq, nunarsuup qanoq ittuuneranut, silaannarsuup sumik akoqarneranut kiisalu immap iluani tusarnaarutit.

Ingerlatsiviup nutaap sanaartorneqarnissaa-nutatilluguimmikkut naatsorsueqqissaarluni misissuinaisaq pisariaqarsimavoq. Ekström-fastlandsen-ip inissiiffissatut atorneqarsin-naaneranut tunngatillugu illorsuullu sumiiffissaata aalajangerniarneqarnerani ukiorpas-suarni uuttortaanerit ingerlanneqarsimapput. Inissiiffissatut toqcarneqartumi GPS atorlugu uuttortaasoqarpoq paasiniarlugu tasani sumiiffik sorleq sikup kiisalu sikorsuit tissukartut annikinnerpaamik nikerfigis-neraat. Sanaartorfissatullu toqcarneqartoq maannakkut Neumayer-stationip pioereersup inissismaffianii 6 kilometerinik kujasinneru-voq, tassanilu sikorsuit tissukartut ukiukkaartumik 157 meterinik nikittarpoq.

Naatsorsutigineqarpoq ukiut 25-t ingerlanerannni ingerlatsiviup inissismaffimminit kilometerit sisamat missaannik nikissimassa-soq. Sanaartornermut atortut 2.300 tonsinik oqimaassuseqartut sikup qaavanut inissineqarnissaat tunngavigalugu aamma sikup qanoq oqimaatsigisumik inissiiffingineqarsin-naanersoq immikkut misissortariaqarsimavoq. Pingaaruteqarpoq piissusissamisoor-lunilu ingerlatsiviup qanoq atatigisinnaanera saqqummiutissallugu, tamatumani eqqaraatigineqarlutik sikup nikerarerata sakkortussusiata kiisalu anorip sakkortuup sakkortussusiata sunniuteqarsinnaanerat. Sullorsuit anorip sakkortussusianik misissuinermi atorneqartartut atorlugit misileraareerner-mi ingerlatsiviup pitsaanerpaamik anorimut akiuussinnaasumik ilusilerneqarpoq. Illorsuaq ilusilerneqarpoq kiisalu qallerneqarlu-ni eqqarsaatigereerlugu aputip illup eqqaa-ni unerartussap annikinnerpaasussaaneranguniarlugu. ■

*Paasisutissanik pissarsiffik: Alfred-Wegener-Institutet
Neumayer III pillugu*

'Naja Arctica' til Antarktis

Naja Arctica skal transportere udstyr til Antarktis for Alfred Wegener-Instituttet

Alfred Wegener-Instituttet for Polar- og Marineforskning (AWI) i Bremerhaven i Tyskland udvider sine forskningsaktiviteter i Antarktis. Instituttet bygger en ny forskningsstation 'Neumayer III' på Ekströmfastlandsisen på Sydpolen. AWI skal have transporteret byggematerialer og maskinel til den nye forskningsstation, og Royal Arctic Line A/S har udchartret Naja Arctica til opgaven.

- Det er en interessant opgave, udtaler afdelingschef i Royal Arctic Line A/S Niels Chr. Schierbeck, og fortsætter: - Naja Arctica blev valgt, fordi hun har de rette dimensioner og den rette løftehøjde til denne specialtransport.

Naja Arctica har været omkring Tyskland for at hente 3.500 ton byggematerialer, maskinel og andet udstyr til Neumayer III.

Herefter satte Naja Arctica kurs sydover og sejlede til Cape Town i Sydafrika.

I Cape Town skal Naja Arctica bunkre, og herefter fortsætter hun 24.000 sømil til slutdestinationen ca. 20 kilometer fra det sted, hvor Neumayer III skal samles.

Naja Arctica kan ikke fortøje til iskanten, der visse steder er helt op til 18 meter høj. Derfor er besætningen nødt til at holde skipet ind til iskanten med hovedmotor og hæk- og bavpropeller kørende, mens godset løftes op på isen. Denne losseoperation forventes at vare to til tre uger, selvom der opereres med kranerne 24 timer i døgnet.

Når alt godset er løftet op på isen, er operationen slut for Naja Arcticas vedkommende. Hun sejler nordover igen, og har eventuelt lidt returgods med til Cape Town, hvor hun igen bunkrer og så er der 17 – 20 dages sejlads til Bremerhaven, hvor denne charter slutter. ■

Alfred-Wegener-Instituttet

Alfred-Wegener-Instituttet udfører forskning i Arktis, Antarktis og i havene i tempererede og høje breddegrader. Alfred-Wegener-Instituttet koordinerer polarforskning i Tyskland, og stiller infrastruktur som forskningsisbryderen 'Polarstern', og forskningsstationer i Arktis og Antarktis til rådighed for den internationale videnskab. Alfred Wegener-Instituttet er et af femten forskningscentre i Helmholtz-organisationen, den største videnskabelige organisation i Tyskland.

Innovation på isen

Neumayer III adskiller sig fra sine forgængere ved sin rørlignende konstruktion. Gennem nyskabende konstruktionsteknikker konstrueres der en platform over

HERO LANG, ALFRED WEGENER INSTITUTE

Neumayer III-mut atortussat Naja Arcticamut
Bremerhavenimi usilersornerqartoq
*Naja Arctica i Bremerhaven, da materialerne til
Neumayer III blev lastet*

det øverste snelag med installationer, som fastgøres til jorden. Konstruktionen bygges på 16 bærepiller med hydrauliske løfteanordninger. Den skal kunne hæves for at tage hensyn til det skiftende snelag i årets løb. Den to-etager høje opvarmede bygning bygges på en 68 meter lang og 24 meter bred platform inden i en beskyttende yderbeklædning. Den samlede højde på konstruktionen bliver på 29,2 meter.

En af den nye stations store fordele vil være pillernes hydrauliske løfteanordning. Ved hjælp af disse anordninger kan der tages hensyn til de skiftende sne- og ishøjder uden at efterlade konstruktionsmateriale tilbage på jorden. Dette er i sig selv vigtigt, da det opfylder en meget vigtig miljøbeskyttende rolle. Denne moderne byggemetode gør det muligt

at benytte stationen i de næste 25-30 år, og sikrer den langsigtede drift af de videnskabelige observatorier inden for internationale netværksrammer. Neumayer III-stationen kommer til at indeholde observatorier til meteorologi, geofysik, atmosfærisk kemi og undervandsakustik.

Bygningen af den nye station medfører særlige logistiske udfordringer. For at kunne bestemme om en bestemt placering på Ekström-fastlandsisen var egnet til bygningen, blev der udført mange målinger over en periode på mange år. Der blev udført GPS-målinger i det valgte område for at lokalisere et område med minimal isforskydning og drivis. Der blev valgt en byggegrund ca. seks kilometer syd for den eksisterende Neumayer-station, hvor drivisen anses at være 157 meter pr. år.

Det skønnes, at stationernes beliggenhed i løbet af 25 år ændres med ca. fire kilometer. Da der skal være omkring 2.300 ton byggeomateriale oven på isen, var det også nødvendigt med yderligere studier i isfundamentets vægtbærende egenskaber. Stationens statik vil meget passende blive lagt frem for at tage hensyn til den mulige forskydningskraft og påvirkning af potentiel høje vindhastigheder. Efter at have eksperimenteret med vindtunneler valgte man en optimal aerodynamisk form til de ydre lag på stationen. Formen på bygningen samt garageoverdækningen blev udtænkt på en sådan måde, at aflejring af sne tæt ved bygningen reduceres til et minimum.

Kilde: Alfred-Wegener-Instituttet om Neumayer III

Royal Arctic Linemi pereersut pisussallu

2007

Oktobari

Kristian Kalia Tasiilami quersualerisumut assistenttitut oktoberip ulluisa aal-laquaataanni atorfinippoq.

Novembari

Fuldmægtigi Rikke Nygaard Royal Arctic Linieagenturimi novembarip ulluisa aallaquaataani ukiunik 25-nngortorsiorluni nallittorsiorpoq.
Vivi Vold Nuummi IT-mut immikkoortortaqarfimmi novembarip ulluisa aal-laquaataani IT-mik siunnersortitut atorfinippoq.
Assartugalerisoq Hans Frederiksen, Aasiaat, novembarip ulluisa aappaanni 60-inik ukioqalerluni inuuissiorpoq.
Transportassistent Lise Christensen, Royal Arctic Linieagenturimi sulisoq, novembarip ulluisa pingajuanni 60-inik ukioqalerluni inuuissiorpoq.
Assartugalerisoq Pavia Donadussen, Nuummi qerititsiveqarfimmi sulisoq, novembarip ulluisa qilingiluaanni 50-inik ukioqalerluni inuuissiorpoq.
Umiarsuit angalanissaannik pilersaarusrornermut immikkoortortaqarfimmi shipplanner Jens Ole Nielsen novembarip ulluisa aqqannganni 50-inik ukioqalerluni inuuissiorpoq.
Transportassistent Jette Fuglsang Larsen, Royal Arctic Linieagenturimi sulisoq, novembarip ulluisa 21-ianni ukiuni 25-nngortorsiulluni nallittorsiut-torsiussaaq.

Decembari

Ann Arnfjord, Nuummi aningaasaqarnermut immikkoortortaqarfimmi, decembarip ulluisa aallaquaataani overassistenttitut atorfinissaq.
Aykut Fahri Kilic, Nuummi aningaasaqarnermut immikkoortortaqarfimmi, decembarip ulluisa aallaquaataanni controlleritut atorfinissaq.
Helle Søe Møhlenberg, Nuummi aningaasaqarnermut immikkoortortaqarfimmi, decembarip ulluisa aallaquaataanni controlleritut atorfinissaq.
Assartugalerisoq Karl Jerimiassen, Aasiaat sulisoq, decembarip ulluisa pingajuanni 50-inik ukioqalerluni inuuissiussaaq.
Maniitsumi kantiinami sulisoq Elise R.Nielsen decembarip ulluisa 13-ianni 60-inik ukioqalerluni inuuissiussaaq.
Royal Arctic Linieagenturimi immikkoortortaqarfimmi pisortaq Bente Kruse decembarip ulluisa 25-anik 60-inik ukioqalerluni inuuissiussaaq.
Assartugalerisoq Morten Benjaminsen, Nanortalimmi sulisoq, decembarip ulluisa 19-ianni 60-inik ukioqalerluni inuuissiussaaq.

Januaari

Louise Langholz, Nuummi aningaasaqarnermut immikkoortortaqarfimmi, januaariip ulluisa 14-ianni controlleritut atorfinissaq.
Nassiussalerinerimi assistenti Ferdinand Knudsen 2, Qaqortumi sulisoq, januaariip ulluisa 14-ianni 50-inik ukioqalerluni inuuissiussaaq.
Umiarsualiviup pisortaa Karl Geisler, Ilulissat, januaariip ulluisa 19-ianni 50-inik ukioqalerluni inuuissiussaaq.
Sulisoqarnermut pisortaq John Kaarsberg, Sulisoqarnermut Immikkoortortaqarfimmi sulisoq, januaariip ulluisa 31-ianni 50-inik ukioqalissaq.

Royal Arctic Lines kalender

2007

Oktobre

Kristian Kalia er ansat som godsforvalterassistent i Tasiilaq den 1. oktober.

November

Fuldmægtig Rikke Nygaard i Royal Arctic Linieagentur havde 25 års jubilæum den 1. november 2007.
Vivi Vold er asnat som IT-konsulent i IT afdelingen i Nuuk den 1. november.
Terminalarbejder Hans Frederiksen i Aasiaat fylder 60 år den 2. november.
Transportassistent Lise Christensen i Royal Arctic Linieagentur fyldte 60 år den 3. november 2007.
Terminalarbejder Pavia Donadussen i frysehuset i Nuuk fylder 50 år den 9. november.
Shipplanner i operationsafdelingen Jens Ole Nielsen fylder 50 år den 11. november.
Transportassistent Jette Fuglsang Larsen i Royal Arctic Linieagentur havde 25 års jubilæum den 21. november 2007.

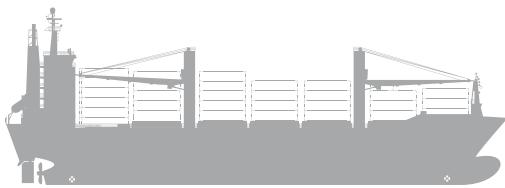
December

Ann Arnfjord er ansat som overassistent i økonomiafdelingen i Nuuk den 1. december.
Aykut Fahri Kilic er ansat som controller i økonomiafdelingen i Nuuk den 1. december.
Helle Søe Møhlenberg er ansat som controller i økonomiafdelingen den 1. december.
Terminalarbejder Karl Jerimiassen i Aasiaat fylder 50 år den 3. december.
Kantinemedarbejder Elise R.Nielsen i Maniitsoq fylder 60 år den 13. december.
Sektionsleder Bente Kruse i Royal Arctic Linieagent fylder 60 år den 25. december 2007.
Terminalarbejder Morten Benjaminsen i Nanortalik fylder 60 år den 19. december.

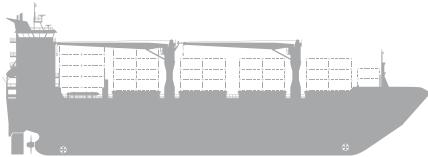
Januar

Louise Langholz starter som controller i økonomiafdelingen i Nuuk den 14. januar.
Godsassistent Ferdinand Knudsen 2 i Qaqortoq fylder 50 år den 14. januar.
Havnechef Karl Geisler i Ilulissat fylder 50 år den 19. januar.
Personalechef John Kaarsberg i Personaleafdelingen fylder 50 år den 31. januar.

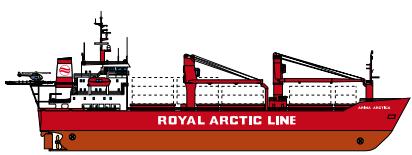
Arina Arctica

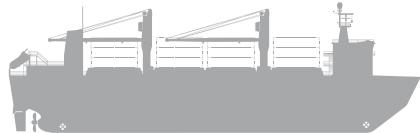
Nuka Arctica · Naja Arctica

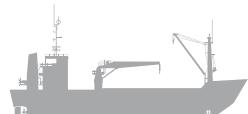
Mary Arctica

Arina Arctica

Irena Arctica

Pajuttaat

Johanna Kristina

Anguteq Ittuk

Aqqaluk Ittuk · Angaju Ittuk

Sarfaq Ittuk

Arina Arctica

IMARPIKKUT ASSARTUUT AAMMA SINERSORTOQ

- immikkut Tunumi angalasussatut iluarsataq

ATLANT- OG FEEDERSKIB

- specielt tilpasset til sejlads på Østkysten

Bruttotonnage	6.759
Nettotonnage	2.027
Usigisinnaasai tonsinngorlugit · Dødvægt	4.523 t
Itsernga · Dybgang	6,24 m
Takissusia · Længde	110,00 m
Silissusia · Bredde	19,50 m
Containerit usigisinnaasat · Container kapacitet	283 TEU
Containerit innaallagiatorut · Container reefer stik	90
Kivitsisinnaassuseq · Kran 2 x SWL	40 t/60 t
Sukkassuseq · Servicefart	14,5 knob

Qimmit qimuttoqatigiit umiatsiaaqqanik taarserneqarput

Knut Espen Solbergip aasaq 2007 nunarsuaq tamakker-lugu issittup ukiuanut atatillugu 'Jotun Arcticimut' ilaalluni angalavoq. Tamatumani siunertarineqarpoq Kalaallit Nu-naanni aamma Canadami najugaqartut nunarsuup kis-sakkiaortnerata kingunerisaanik sumiiffimminni silaan-naap allangoriartorneranik qanoq misigisaqarsimana-lerisa paasiniaaffigineqarnerat. Knut Espenip isumaa malillugu sammisaq amerlanertigtu atuagarsornermik tunngaveqar-tumik ilisimatusarnermik sulialinnit saqqummiunneqar-tartoq.

Knut Espen oqalutturopoq: - Sumulluunniit pigaa-ngatta Kalaallit Nunaata avannaani kiisalu Canadap issittortaani piniartut tamaaniittut tamarmik isumaqar-put silaannaap allangoriartornera atuagarsornerinnaq tunngavigalugu eqqoriaanerunngitsoq, kisianni piviu-suusoq ulluinnarni inuunerminnut sunniuteqartoq. Qeqertarsuup Tunuani siku ima saatsigilersimavoq qimussertoqarsinnaajunnaarluni, kiisalu Qeqertarsuarmi sermeq ukiut tamaasa aakkiautuunarpooq. Ililiarsuit si-ullermernit anginerupput amerlanerullutillu, tamakkulu nipiannut qassutit kiisalu saattussanut pullatit nas-satarisarpaat.

Uummannaq aamma Upernaviup eqqaani nunaqar-finni piniartut assigiitsumik oqaluttuarput ukiukkut si-kussaarsimasoq, taamaattumillu qimmitik umiatsiaaq-qanik taarsertariaqarsimagitik. Qimmit pitussimaffigi-sartagaat kitsingit pitussimaffigineqanngillat ivikkallu qimmit nikoraffigisarsimasaat naaqqilersimapput.

Qaanaami aamma Siorapalummi silaannaap al-langoriartornera imatut malugaat sikup sinaava ima tiffasitsigilersimavoq allaat kangerlummiit appakaatt-pani, anorersuaraangallu imap sikua tamarmi kaanngar-tarpoq – ukiugaluarraangalluunniit. Taamaattorli pini-arnermut qimmit suli atorneqartarpuit, taamaattumillu paarilluarneqarlutik.

Qeqertaaluup kitaani – Nordvestpassaget qiterpi-ani – tassaniippoq nunaqarfik Gjøahavn 1000 mis-saannik inulik. Tamaani piniartut malugisimavaat siusin-nerusukkut aasartartoq kiisalu kingusinnerusukkut ukiortarluni. Assersuutit oqaatigaat siornatigut aasi-sarfimminniit juulimi qimusserlutik angerlartarlutik. Maannakkulli siku juunimili kaanngartartoq taamaattu-millu imaatigut nunaqarfimminnut angerlartarlutik.

Royal Arctic Line A/S-p ilisimasassarsiornermi tas-sani angalanermi angallatigineqartut aappaata miki-nerup assartorneqarnera aningaasaliissuteqarfingaa.

Hundespandene byttes ud med joller

Knut Espen Solberg brugte sommeren 2007 på et tog ombord på 'Jotun Arctic' i forbindelse med det internationale polarår. Formålet var at få lokalbe-folkningserne i Grønland og Canadas syn på de klimaforandringer, der følger den globale opvarmning. Et emne som i følge Knut Espen oftest er et teo-retisk emne, formidlet af forskere.

Knut Espen fortæller: - Overalt hvor vi kommer frem i Nordgrønland og det arktiske Canada, er fangerne enige om, at forandringerne i klimaet ikke kun er et teoretisk problem, men noget, der påvirker deres dagligdag. Isen i Diskobugten nu er så tynd, at man ikke længere kan køre hun-deslæde, og bræerne på Diskoøen bliver mindre for hvert år. Isfjeldene er større end tidligere, der er flere af dem, og de river stenbidergarn og krab-bebetegner med sig.

I bygderne ved Uummannaq og Upernivik fortæller fangerne enstem-migt, at vinterisen udebliver, og at de bliver nødt til at bytte hundespandene ud med joller. Hundekæderne ligger tomme, og græsset, hvor hundene før stod, er begyndt at vokse.

For fangerne i Qaanaaq og Siorapaluk betyder klimaforandringerne, at iskanten er krøbet ind i fjorden, og at stormvejr kan bryde havisen op – selv om vinteren. Hundene bruges dog stadig til fangst, så dem bliver der pas-set godt på.

Vest for Baffin Island – i hjertet af Nordvestpassagen – ligger bygden Gjøahavn, som har cirka 1000 indbyggere. Her har fangerne lagt mærke til, at sommeren kommer tidligere og vinteren senere. De nævnte som ek-sempel, at de tidligere tog hjem fra deres sommerboplads i juli på hun-deslæde. I dag bryder isen op allerede i juni måned, og de må seje for at komme hjem til bygden.

Royal Arctic Line A/S har sponsoreret fragten af den mindste af de to både, som ekspeditionen har benyttet på deres rejse.